

9. maj 2017

Referat

Mødedato og tid

27. april 2017 17.00

Sted

Foredragssalen, TDC A/S, Sletvej 30, 8310 Tranbjerg

Dirigent

Søren Stæhr

Emne

Ordinær generalforsamling i TDC Pensionskasse

Dagsorden

Valg af dirigent

- a. Bestyrelsens beretning
- b. Forelæggelse af årsregnskab med revisionspåtegning samt årsberetning til godkendelse
- c. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til det godkendte regnskab
- d. Eventuelle forslag fra bestyrelse, revisor, aktuar, Finanstilsynet eller medlemmerne
- e. Valg af medlemmer og suppleanter til bestyrelsen
- f. Valg af revisor(er)
- g. Eventuelt

Deltagere

Antal fremmødte deltagere: 88

Antal stemmer inkl. fuldmagter: 134

Peer Schaumburg-Müller åbnede den ordinære generalforsamling med at byde velkommen.

Peer Schaumburg-Müller foreslog på bestyrelsens vegne advokat Søren Stæhr som dirigent. Generalforsamlingen tiltrådte valget af Søren Stæhr.

Søren Stæhr takkede for valget og kunne fastslå, at generalforsamlingen var lovligt varslet ifølge vedtægternes § 9, § 11 og § 28, idet indkaldelsen var tilsendt hvert medlem den 31. marts 2017 og samtidigt gjort tilgængelig på pensionskassens hjemmeside. Efter at have spurgt om der fra de fremmødte var indvendinger herimod, erklærede dirigenten generalforsamlingen for lovlig og beslutningsdygtig.

Dirigenten gennemgik den udsendte dagsorden og foreslog at behandle punkterne a, b og c under et – dog med efterfølgende særskilt afstemning.

Dirigenten bad om, at deltagere, der under generalforsamlingen evt. måtte få ordet, indledningsvist oplyste navn. Han gjorde endvidere opmærksom på, at generalforsamlingen ville blive optaget på bånd.

Herefter gav dirigenten ordet til Peer Schaumburg-Müller.

Ad a. Bestyrelsens beretning

Peer Schaumburg-Müller henviste til pensionskassens skriftlige beretning i årsrapporten for 2016, som er udsendt til alle medlemmer enten med post eller gennem e-Boks. Han oplyste, at beretningen giver et detaljeret billede af årets gang for pensionskassen, og at han alene ville give nogle supplerende kommentarer og bemærkninger til forhold, som bestyrelsen havde fundet væsentlige at fremhæve overfor generalforsamlingen.

Bestyrelse og direktion

Bestyrelsen for pensionskassen består af Flemming Jacobsen, Erik Halskov, Jørgen Hansen, Steen Jacobsen, Mogens Jensen og Peer Schaumburg-Müller. Flemming Jacobsen, Erik Halskov og Peer Schaumburg-Müller er udpeget af TDC, som er sponsor for pensionskassen. De generalforsamlingsvalgte supplanter til bestyrelsen er Jørgen Bredøl, Ida Kastberg og John Nim.

Direktionen består fortsat af Leif Stidsen.

Der er således 3 medlemsvalgte og 3 selskabsudpegede bestyrelsesmedlemmer, der kan stemme på bestyrelsesmøderne. I langt de fleste sager, bestyrelsen har behandlet, har det været muligt at tale sig til rette gennem en konstruktiv debat. Der er dog et enkelt punkt, hvor der traditionelt ikke er enighed, hvilket omtales senere.

Bestyrelsen har igen i 2016 foretaget en selvevaluering af egen viden og erfaring lige som alle andre bestyrelser i finansielle virksomheder. Bestyrelsen har vurderet, at den samlet besidder den fornødne erfaring og kompetence.

Aktuaropgørelse og pensionshensættelse

Peer Schaumburg-Müller henviste til sidste års generalforsamling, hvor det blev nævnt, at der med virkning pr. 1. januar 2016 anvendes en ændret diskonteringsrentekurve, der er identisk med den rentekurve inklusiv den volatilitetsjustering, som livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser kan ansøge om at anvende og som den europæiske tilsynsmyndighed (EIOPA) for forsikrings- og arbejdsmarkedspensionsordninger, har oplyst. Anvendelse af denne rentekurve fra 1. januar 2016 medførte en reduktion af de pensionsmæssige hensættelser med 376 mio. kr.

Pensionskassen består pt. aktuar-mæssigt fortsat af 2 forsikringsbestande; KTP-bestanden og JTP/FTP-bestanden, svarende til medlemmerne i de tre fusionerede pensionskasser. I opgørelsen af pensionshensættelserne indgår rentekurven som opgørelsesgrundlag samt en beregningsteknisk pensionsalder på 60 år, som lægges til grund ved beregningen af pensionshensættelsen.

Der indgår i det tekniske beregningsgrundlag forudsætninger for bl.a. medlemmernes forventede restlevetider og invaliditetssandsynligheder. Pensionsbidraget, der betales af TDC, udgør for KTP-bestanden 6 pct. af de pensionsgivende lønninger og for JTP/FTP-bestanden pt. ca. 40 pct.

I det omfang aktuaren efter en samlet vurdering af pensionskassens økonomiske situation finder det betryggende, kan akkumuleret overskud (frie reserver) anvendes til dækning af utilregnelighedspensionering. En sådan anvendelse af akkumuleret overskud (frie reserver) skal anmeldes til Finanstilsynet og vedlægges aktuarens dokumentation for, at pensionskassens økonomiske situation er betryggende.

Pensionskassen anmeldte og indregnede ultimo 2015 for 2016 et beløb på 100 mio. kr. til imødegåelse af utilregnelighedspensioneringer og hjemlede tilskrivninger af pensionsalderår for personer ældre end 60 år i 2016. Anmeldelsen skete efter en bestyrelsesbeslutning – og dette er et ene punkt, hvor de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer traditionen tro stemte imod.

Der blev anvendt 34 mio. kr. af de 100 mio. kr. til utilregnelighedspensioneringer i 2016 og resten op til de 100 mio. kr. blev derfor tilbageført.

Ultimo 2016 er der indregnet et nyt beløb på 150 mio. kr. til imødegåelse af utilregnelighedspensioneringer mv. i 2017.

Der er igen i 2016 foretaget en såkaldt statistisk analyse af, om pensionskassens dødelighed afviger fra det benchmark, der udarbejdes af Finanstilsynet. Analysen har fortsat til formål at sikre, at de danske pensionskasser har tilstrækkelige reserver under hensyntagen til, at medlemmernes levealder er stigende.

Pensionskassen opdaterede derfor sine forudsætninger med de seneste års observationer, hvilket medførte en reduktion af de pensionsmæssige hensættelser på netto 54 mio. kr. som følge af opdaterede forudsætninger vedrørende levetider. Det er ikke sædvanligt, at pensionskassen reducerer hensættelserne i forlængelse af en opdateret statistisk analyse. Men der er gode forklaringer bag, og dem vil der blive nærmere redegjort for under dagsordenens punkt b.

Medlemsudviklingen i 2016

Peer Schaumburg-Müller oplyste, at der i pensionskassen den 31. december 2016 var 9.172 medlemmer samt 492 børnepensionister, hvilket er 283 personer færre end ved årets begyndelse. Det er jo en lukket kasse, hvor det derfor er naturligt med en nedgang blandt medlemmerne, som børne- og enkepensionister ikke kan kompensere for. Pensionskassen er alligevel fortsat Danmarks suverænt største firmapensionskasse, idet der i de øvrige 17 af slagsen i alt er ca. 3.000 medlemmer.

Antallet af tjenestegørende medlemmer og medlemmer med ret til opsat pension er faldet med 136 personer fra 2.050 til 1.914, samtidig er antallet af pensionister faldet med 48 fra 7.306 til 7.258. Antallet af børnepensionister er faldet med 99 fra 591 til 492.

Personalereduktionerne i TDC

Peer Schaumburg-Müller oplyste, at TDC gennemførte personalereduktioner i TDC i 2016, som medførte utilregnelighedspensionering af 62 medlemmer af pensionskassen. Pensionskassens økonomiske situation har i 2016 muliggjort en finansiering af utilregnelighedspensioneringer med frie midler, og der er til det formål anvendt 34 mio. kr. TDC har til indbetalt 7 mio. kr. til finansiering af ændrede førtidspensionsfradrag for personer over 60 år i forbindelse med fratrædelserne i 2016.

Pensionskassens finansielle situation

Peer Schaumburg-Müller oplyste, at 2016 markerede sig som et år, hvor den makroøkonomiske udvikling i USA og Europa var positiv, med faldende arbejdsløshed, solid vækst og i modsætning til de foregående år en stigning i inflationen og forventningen hertil.

Men 2016 var også et år præget af politisk usikkerhed og overraskelser; først da Storbritannien stemte sig ud af EU samarbejdet med Brexit henover sommeren, og senere da USA valgte Donald Trump som deres næste præsident i november. Ingen af delene var forudset af meningsmålingerne eller de finansielle markeder.

På trods af den solide økonomiske udvikling i USA og stigning i inflationen valgte den amerikanske centralbank kun at hæve renten én gang i 2016, hvilket skete på årets sidste centralbankmøde i december. Frygten for at kvæle det økonomiske opsving har vægtet tungt, men forventningen til 2017

er klart en fortsat stramning af pengepolitikken, og senest hævede centralbanken renten på det første møde i marts 2017.

Den økonomiske udvikling i Europa er mindre stærk end i USA, og den observerede stigning i inflationen har primært været drevet af energipriserne og i mindre grad af lønpres, som følge af den faldende arbejdsløshed. Økonomien i Europa er fortsat ikke en økonomi med fuldbeskæftigelse og den Europæiske Centralbank fortsatte dermed sine økonomiske stimuli i form af et program for opkøb af værdipapirer og negative renter.

Samtlige af pensionskassens strategiske aktivklasser leverede et positivt afkast i 2016, men med udsving på de enkelte aktivklasser på mellem 1 og 13 procent, drevet frem af den solide makroøkonomiske udvikling samt løfter fra Donald Trump om finanspolitiske lettelser i de kommende år i form af lavere skatter og forøget offentligt forbrug.

På hjemmebanen i Danmark var der i 2016 ro om den danske fastkurspolitik efter et voldsomt stormvejr i 2015, og det lykkedes hermed for Nationalbanken at sikre fortsat troværdighed omkring fastkurspolitikken. Boligmarkedet viste i 2016 fortsat positive takter, hvor priserne på et enfamiliehus steg med 3,3 procent og med 7,4 procent for en ejerlejlighed. Fremgangen gjorde sig gældende for alle regioner, dog med region hovedstaden i førertrøjen.

Han henviste til sidste år generalforsamling, hvor det blev oplyst, at pensionskassens projektering af byggeriet FORMERIET på Teglnholm Tværvvej, som ligger bag STØBERIET var påbegyndt i efteråret 2015. FORMERIET forventes nu at stå færdig med 70 lejligheder til udlejning i september 2017.

Interessen for FORMERIET har været stor. Til de to første åbent-hus arrangementer fremmødte 110 personer, og 102 personer har foreløbig indikeret, at de er interesseret i en lejlighed i FORMERIET, heraf 57 fortrinsberettiget.

Så er udviklingen af et byggeri på Teglnholmsgade 12-14 påbegyndt. Byggeriet forventes at stå færdig med omkring 180 lejligheder til udlejning i 2019.

Han konstaterede derefter, at det kunne næsten godt se ud som om, at pensionskassen kun ønsker ejendomsseksponering i Københavnsområdet, men pensionskassen har jo allerede mange ejendomme andre steder i Danmark og dermed er der mulighed for at leje en bolig flere steder. Selv når de nævnte ejendomsprojekter i København står færdige, vil 21 procent af pensionskassens danske udlejningsboliger fx stadig ligge i Aarhusområdet, og helt konkret består de af 290 boliger og 64 ungdomsboliger. I øjeblikket bliver der kigget på muligheder for at udvide antallet af ungdomsboliger her i Aarhus.

Peer Schaumburg-Müller fortalte, at der i 2016 var der mere end 600 medlemmer, som lejede et feriehus mindst én gang. Det er nogenlunde samme antal, som deltager i de årlige medlemsmøder. Men selvom mange benytter

sig af feriehusene, er der stadig en del uger hen over et kalenderår, hvor nogle af husene er ledige, og pensionskassen øger derfor nu indsatsen for at få udlejningsprocenten højere op. Det sker bl.a. ved at sende nyheder om feriehusene ud til alle medlemmer med pensionsoversigten i maj, intensivere markedsføring overfor medarbejderne i TDC – og dermed også de tjenestegørende medlemmer af pensionskassen samt undersøge muligheden for udlejning af de 6 svenske huse på eksterne udlejningsportaler, når de ikke bliver lejet ud "internt".

På bestyrelsens vegne opfordrede han medlemmerne til at benytte muligheden for at besøge pensionskassens bookingside for at læse mere om feriehusene, og måske overveje at besøge et af dem næste gang, der skal holdes ferie.

Han fortsatte med at redegøre for afdækning af risici. Pensionskassen har fortsat afdækket sin renterisiko, så den økonomiske situation ikke ændres nævneværdigt ved renteændringer.

Pensionskassen har også afdækket sin inflationsrisiko. Inflationsændringer påvirker derfor ikke på længere sigt den økonomiske solvens. På kortere sigt kan ændringer i forventningerne til den fremtidige inflation imidlertid godt påvirke pensionskassens resultat, da inflationsinstrumenternes værdi ændres på daglig basis, mens pensionsforpligtelsen beregnes under antagelsen om en fast årlig løninflation.

Pensionskassen skal, som en del af risikostyringen, opgøre Finanstilsynets "trafiklys", hvor der er mulighed for at være i rødt, gult eller grønt lys afhængig af, hvor godt rustet pensionskassen er til at klare pludselige ændringer i aktiekurser, valutakurser, renteniveau og ejendomspriser.

Pensionskassen kunne i hele 2016 modstå det røde lys.

Han oplyste, at Pensionskassens bestyrelse i juni 2016 har godkendt en opdateret investeringsstrategi. Pensionskassens investeringsstrategi har fortsat fokus på at sikre, at der mindst genereres et afkast, der modsvarer opskrivningen af pensionsforpligtelsen samt dækker udvalgte basis- og solvensbelastende risici. Hvis pensionskassen er tilstrækkelig velkonsolideret, kan der investeres yderligere i mere risikofyldte aktiver med henblik på dækning af øvrige solvensbelastende risici, fx de længere levetider samt konsolidering af egenkapitalen.

Pensionskassen har dermed fortsat en dynamisk investeringsstrategi, der giver mulighed for, at investeringerne løbende kan tilpasses pensionskassens økonomiske styrke. Hvis egenkapitalen forøges, vil der med denne investeringsstrategi være mulighed for at investere i mere risikobehæftede aktiver og dermed i aktiver med højere afkast, og med en reduceret egenkapital vil pensionskassen skulle reducere den risiko, der er knyttet til investeringerne

med deraf følgende lavere afkast.

Begivenheder i 2016 og 2017 indtil generalforsamlingen

Peer Schaumburg-Müller henviste til de to sidste generalforsamlinger, hvor han havde oplyst, at pensionskassen i 2014 investerede 96,8 mio. USD i et portugisisk senior lån. Den portugisiske bank er efterfølgende blevet restruktureret i en god del – Novo Banco og en dårlig – Banco Espirito Santo. Pensionskassens senior lån blev først placeret i den gode del men senere flyttet til den dårlige del og misligholdt. Pensionskassen anlagde derfor sammen med 11 andre internationale investorer sag ved henholdsvis de engelske og portugisiske domstole med krav om godtgørelse. Der er desværre ikke mange nye punkter at berette om sagen, som er meget formalistisk.

Den engelsk retssag er en sag mod Novo Banco, hvor kreditorerne ønsker at få dømt den gode bank Novo Banco som skyldner på lånet. Novo Banco har dog bestridt, at sagen overhovedet kan føres i England. Spørgsmålet om jurisdiktion har været behandlet af to omgange – og er nu appelleret af investorerne til Supreme Court, der svarer til den danske Højesteret.

De portugisiske retssager omhandler en sag vedrørende den portugisiske nationalbanks administrative beslutninger samt et anmeldt krav efter konkursboet i Banco Espirito Santo. Der er intet nyt i disse sager.

Der er altså tale om komplicerede og langstrakte retssager, men samtlige investorer og pensionskassens juridiske rådgivere er enige om, at man fortsat har en god og stærk sag.

Herefter oplyste han – igen med henvisning til de to sidste generalforsamlingsberetninger, at Finanstilsynet påbegyndte sin ordinære inspektion af pensionskassen i oktober 2014, og halvandet år efter i februar 2016 fremlagde Finanstilsynet deres foreløbige udkast til observationer, som gav anledning til nogle drøftelser mellem Finanstilsynet og pensionskassen primært vedrørende spørgsmål om inhabilitet for et medlem i bestyrelsen. Finanstilsynet fandt ikke, at der forelå generel inhabilitet for nogen af bestyrelsesmedlemmerne, men de har påpeget to tilfælde, hvor der efter tilsynets opfattelse har foreligget konkret eller speciel inhabilitet. Dette gav anledning til en påtale i Finanstilsynets endelige redegørelse for den ordinære inspektion, som pensionskassen modtog den 15. december 2016. Finanstilsynet gav i alt 3 påbud, 3 påtaler samt en risikoplysning. Afgørelserne har især omhandlet formaliteter så som udbygning af eksisterende retningslinjer, fastlæggelse af markeder for afledte finansielle instrumenter samt grænser og skøn for risici samt vedr. inhabilitet.

Årsagen til, at inspektionen tog mere end 2 år skyldtes primært, at en af Finanstilsynets nøglemedarbejdere var sygemeldt en stor del af perioden, og at man åbenbart fandt andre gøremål vigtigere.

Bestyrelsen anser Finanstilsynets redegørelse for at være på niveau med erfaringen for branchen i øvrigt, og bestyrelsen har derfor taget redegørelsen til efterretning og har bragt alle forhold på plads ved bestyrelsens møde den 7. marts 2017, hvilket er meddelt Finanstilsynet. Finanstilsynets redegørelse findes på pensionskassens hjemmeside.

Overvejelser om ny pensionsreguleringsmodel

Peer Schaumburg-Müller fortalte, at pensionsordningen, som medlemmerne i TDC Pensionskasse har i dag, er en ydelsesdefineret tjenstemandslignende pensionsordning, hvor pensionerne procentreguleres med samme reguleringssats, som gælder for de statslige lønninger og pensioner.

I 2016 blev pensionerne reguleret pr. 1. april med 0,80 pct., og i 2017 blev reguleringen pr. 1. april 1,22 pct. Det er oplyst, at der også kommer en regulering i december i år, men størrelsen af denne er ikke kendt på nuværende tidspunkt.

I løbet af de seneste 25-27 år, har de realiserede skalalønsreguleringer i gennemsnit været lavere end den danske inflation, hvilket har betydet, at det årlige reallønstab siden 1990 i gennemsnit har været på 0,38 pct. point pr. år.

Det betyder, at købekraften af den pension, som pensionskassens medlemmer modtager – eller har tilsagn om at skulle modtage – er blevet udhulet over tid. Med andre ord; dem der fik pension for år tilbage havde en større købekraft for deres pension end hvad pensionerede medlemmer på samme skalatrin og med samme anciennitet har i dag.

Samtidig har denne udvikling medført en styrkelse af pensionskassens egenkapital, fordi der er sparet reguleringer i forhold til dansk inflation.

Som nævnt på sidste år generalforsamling har dette givet bestyrelsen anledning til at overveje og analysere muligheder og konsekvenser af en ændring i pensionsregulativet, hvor der i stedet for de hidtidige skalalønsregulering reguleres med udviklingen i de danske forbrugerpriser. Det vil være med til at sikre, at købekraften af pensionen ikke vil udhules yderligere i forhold til inflationsudviklingen. Dette ville betyde, at pensionens købekraft altid vil være intakt i forhold til udviklingen i de danske forbrugerpriser.

Det er ikke ukompliceret, og alle aspekter – fordele og ulemper – skal fuldt belyses. Bestyrelsen er sammen med administrationen fortsat i færd med at undersøge alle juridiske aspekter samt afklare, om der er yderligere forhold, som med fordel kan indgå i et kommende beslutningsforslag.

Hvis bestyrelsen når frem til, at en ændring af pensionsreguleringen er en god ide, vil det naturligvis skulle bringes op på en generalforsamling, idet der vil være tale om en ændring af pensionsregulativet, og bestyrelsen vil sikre, at der kommer til at foregå en åben og klar proces omkring en eventuelt

kommende ændring af pensionsregulativet. Emnet har og vil fortsat blive drøftet på medlemsmøderne.

Der vil efter en eventuel beslutning på en generalforsamling endvidere blive individuel mulighed for det enkelte medlem at frasige sig ændringen i pensionsreguleringen. Dvs. selv om generalforsamlingen tiltræder forslaget, vil hvert enkelt medlem stadig få mulighed for at sige nej tak til ændringen for sit eget vedkommende.

Der sendes i det tilfælde et brev til hver og en med ret til – inden en fastsat dato – at sige nej tak til ændringen, og man vil da forblive på den pensionsreguleringsmodel, der gælder i dag – dvs. med statens regulering.

Bestyrelsesvalg 2018

Peer Schaumburg-Müller nævnte også, at der i 2018 skal være valg til bestyrelsen.

Der skal af generalforsamlingen vælges tre medlemmer og suppleanter for disse. Medlemmerne af det tidligere JTP vælger ét bestyrelsesmedlem og én suppleant. Medlemmerne af det tidligere FTP vælger også ét bestyrelsesmedlem og én suppleant og det samme gør medlemmerne af det tidligere KTP.

Kandidater, der ønsker at opstille som bestyrelsesmedlem eller suppleant, skal meddele dette til bestyrelsen senest 31. december 2017. En kandidat kan kun opstille i ét område, og en kandidat opstiller enten som bestyrelsesmedlem eller som bestyrelsessuppleant.

Er der kun opstillet én kandidat som bestyrelsesmedlem og én kandidat som suppleant i et valgområde, anses de pågældende for valgt uden urafstemning.

Såfremt mere end én kandidat stiller op til bestyrelsesmedlemsposten og/eller til suppleantposten i et valgområde, skal der afholdes urafstemning. Urafstemningen vil i så fald finde sted i 1. kvartal 2018. Afstemningen foregår skriftligt, og hvert medlem har én stemme. Beslutning om valg træffes ved simpelt stemmeflertal.

På generalforsamlingen næste år, bliver navnene på de personer, der er blevet valgt, offentliggjort, og de valgte personer vil tiltræde bestyrelsen umiddelbart efter generalforsamlingen. Valgperioden er 4 år.

Ønsker man at opstille som kandidat – enten som bestyrelsesmedlem eller som suppleant – er der en række formelle og individuelle krav til den enkelte og udover nogle i højere grad kollektive krav, som den samlede bestyrelse skal kunne leve op til.

Af krav, der retter sig til den enkelte kandidat individuelt, som ønsker at lade sig opstille, kan nævnes;

- at kandidaten skal være medlem af pensionskassen, og han eller hun
- skal kunne opfylde Finanstilsynets krav om hæderlighed og egnethed.

Af kravene til den samlede bestyrelse – som også udfordres ved bestyrelsens selvevaluering – kan bl.a. nævnes;

- at bestyrelsen skal være i stand til at udfordre direktionen og
- et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal have tilstrækkelig viden og erfaring i forhold til de lovgivningsmæssige rammer og krav, til de finansielle markeder og de muligheder, der er for formueforvaltning og risikoafdækning og til pensionsprodukter og tilhørende forsikringsrisici, herunder levetids- og invaliditetsrisici.

Derudover skal man som kandidat naturligvis være indstillet på at bidrage til at opfylde kravene til den samlede bestyrelse gennem nuværende viden og erfaring eller gennem kompetenceudvikling.

For mere information henviste Peer Schaumburg-Müller til pensionskassens hjemmeside, hvor der også oplyses om det forestående valg.

Peer Schaumburg-Müller afsluttede dermed sin del af beretningen og overlod ordet til pensionskassens direktør, Leif Stidsen, som ville gennemgå årsregnskabet.

Ad b. Forelæggelse af årsregnskab med revisionspåtegning samt årsberetning til godkendelse

Leif Stidsen oplyste, at pensionskassens regnskab er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse om finansielle rapporter for firmapensionskasser, der bl.a. stiller krav om, at årsrapporter for firmapensionskasser, der udgør en koncern, skal indeholde et koncernregnskab. Det har for pensionskassens årsrapport medført, at årsregnskabet vises for både modervirksomheden, TDC Pensionskasse, og for TDC Pensionskasse koncernen, hvor dattervirksomheden Tegholm Park P/S er konsolideret med modervirksomheden.

Han oplyste endvidere, at hans gennemgang af årsregnskabet ville tage udgangspunkt i koncernregnskabet.

Investeringer og afkast

Leif Stidsen indledte med at oplyse, at der gennem året er sket en række ikke helt uvæsentlige porteføljeomlægninger, og de består i hovedsagen af, at der er investeret i ejendomme for 288 mio. kr., realkreditobligationer for 379 mio. kr., højrenteobligationer for 478 mio. kr., og emerging markets kreditobligationer for 201 mio. kr.

Modsat er der nedbragt eller solgt strukturerede kreditobligationer for 660 mio. kr., statsobligationer for 1.349 mio. kr., pantsikrede udlån for 494 mio. kr. og børsnoterede udenlandske kapitalandele (aktier) for 1.317 mio. kr. Dette fremgår af årsrapportens tabel 3.

Pensionskassens investeringsaktiver, eksklusiv finansielle instrumenter, udgør 33.108 mio. kr. ultimo 2016, og sammensætningen afspejler pensionskassens investeringsstrategi. Billedet for 2016 er meget grønt med positive afkast over næsten hele linjen.

Han beskrev herefter de enkelte investeringsaktiver. Den regnskabsmæssige værdi af pensionskassens grunde og bygninger udgjorde 3.101 mio. kr. ultimo 2016, hvilket er en stigning på 494 mio. kr. Ændringen skyldes værdireguleringer til markedsværdi og supplerende investeringer i ejendomme, herunder opførelsen af FORMERIET og ændringer i ejendomsinvesteringsmandater. Alt i alt har ejendommene haft et positivt afkast på 11,0 pct.

Aktiebeholdningen – eller kapitalandele, som de skal benævnes i årsregnskabet og dermed i tabellen, udgjorde 582 mio. kr. ultimo 2016 og består af børsnoterede danske og udenlandske aktier. Aktivklassen har samlet set leveret et afkast på 6,4 pct.

Obligationsbeholdningen udgjorde 27.093 mio. kr. ultimo 2016. Porteføljen sammensætter sig af indeks-, stats- og realkreditobligationer for samlet 15.470 mio. kr., europæiske og globale kreditobligationer for 1.492 mio. kr., strukturerede kreditobligationer for 3.731 mio. kr., højrenteobligationer for 3.152 mio. kr. og emerging markets kreditobligationer for 3.248 mio. kr. Samlet set har aktivklassen bidraget med et afkast på 6,1 pct., idet afkastet af de enkelte obligationstyper svinger fra 1,2 pct. til 11,2.

Pantsikrede udlån udgjorde ultimo 2016 1.614 mio. kr., og aktivklassen har haft et afkast på 6,6 pct.

Øvrige finansielle investeringsaktiver består primært af det portugisiske seniorlån til Banco Espirito Santo og hedgefonde, og som det ses af årsrapportens tabel 3 er den aktivklasse nedbragt til det halve i løbet af 2016, og samlet set har aktivklassen givet et mindre negativt afkast på 1,7 pct.

Det har alt i alt været et usædvanligt godt afkastsår.

Hvordan disse afkast samlet set har påvirket resultatet for året, ses i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelse

Leif Stidsen oplyste, at de ordinære pensionsbidrag udgjorde 106 mio. kr. i 2016 mod 110 mio. kr. året før. Af de 106 mio. kr. vedrører 7 mio. kr. opkrævede bidrag i forbindelse med personalereduktioner i TDC, hvortil der er knyttet ændrede førtidspensionsfradrag for personer over 60 år.

Investeringsafkastet udgjorde i 2016 3.064 mio. kr., og det medførte en pensionsafkastskat på 465 mio. kr., altså en lille halv milliard, som staten mod-

tog af pensionskassen ved en bankoverførsel den 14. februar 2017.

De pensionsmæssige ydelser udgjorde 1.048 mio. kr., hvilket er på niveau med 2015. Der er derfor igen i år – nu for 7. år i træk – udbetalt mere end 1 mia. kr. i pensioner.

Pensionshensættelserne, der er steget med 174 mio. kr., har primært været påvirket af et fald i renten, der isoleret betragtet har medført en stigning på 1.487 mio. kr. Modsat har overgangen til den førromtalte volatilitetsjusterede rentekurve og årets udbetalte pensionsydelser medført fald på hhv. 376 og 1.061 mio. kr.

Disse hovedposter fører frem til årets resultat, der i 2016 kan opgøres til et overskud på 1.478 mio. kr.

Leif Stidsen oplyste, at af investeringsafkastet på 3.064 mio. kr. vedrører godt 1,1 mia. kr. renteindtægter på primært pensionskassens renteafdækningsderivater, udbytter fra aktieporteføljen og driftsafkast på investerings-ejendomme. Resten vedrører kursreguleringer, og der er i 2016 tale om 1.915 mio. kr. eller små 2 mia. kr. Af den samlede kursregulering i 2016 kan netto 17 mio. kr. henføres til positive kursreguleringer på aktier, og her skal tillægges aktieudbytte for at få det fulde billede. 1.518 mio. kr. kan henføres til positive kursreguleringer på obligationer, mens 103 mio. kr. kan henføres til en forøgelse af ejendomsmassens værdi, altså opskrivninger til markedsværdi.

Nettoeffekten af kursreguleringer på pensionskassens afdækningsinstrumenter udgør 557 mio. kr. Opsplittes denne post, ses det, at 497 mio. kr. er realiseret på pensionskassens renteswaps, som afdækker ændringer i pensions-hensættelsen, som skyldes renteændringer. Ligeledes ses et minus på 6 mio. kr. i forbindelse med afdækning af pensionskassens valutarisici. Modsat er pensionskassens aktiver i udenlandsk valuta steget som følge af valutakurs-ændringer.

Pensionskassens afdækningsinstrumenter på renter eller inflation er tilkøbt, så den bliver kompenseret, når der sker eller på sigt forventes at ske en udvikling i pensionshensættelsen som følge af renter og inflation, og tilbage står derfor, at pensionskassen har realiseret et flot afkast på de aktiver, der ligger til sikkerhed for pensionerne, hvilket betegnes som tilfredsstillende og godt.

Ændring i pensionshensættelser

Ændringen i de samlede pensionshensættelser udgør en stigning på 174 mio. kr. Bag det tal, er der markante forhold, der trækker op og andre, som trækker ned.

Der er bl.a. indbetalt 106 mio. kr. i bidrag, og den anden vej er der udbetalt 1.048 mio. kr. i pensionsydelser.

Dertil kommer et fald i pensionshensættelserne på 54 mio. kr. som et nettoresultat af den opdaterede statistiske analyse vedrørende levetider. Som formanden nævnte i beretningen tidligere, er det ikke normalt et fald, der opleves, når der opdateres nye levetidsforbedringer, og netop i 2015 medførte det en stigning på 818 mio. kr.

Analysen ender i 2016 med et lille fald først og fremmest, fordi der i 2016 – modsat i 2015 – nu igen med tilstrækkelig statistisk sikkerhed kan påvises, at den observerede dødelighed i pensionskassen for begge køn er forskellig fra benchmarkdødeligheden. For 2015 kunne pensionskassen ikke med samme tilstrækkelig sikkerhed påvise, at den observerede dødelighed for mænd var forskellig for benchmarkdødeligheden, og at det nu kan påvises i 2016, at pensionskassens medlemmer har bevæget sig væk fra tilsynets benchmark, hvilket i sig selv har afstedkommet en reduktion af hensættelsen på 417 mio. kr.

Når der tages højde for det forhold, er der en stigning på 363 mio. kr., og det er så for alle praktiske formål resultatet af observerede længere levetider og forbedringer til de i forvejen indarbejdede forudsætninger om fremtidige levetidsforbedringer.

Hertil kommer ændringer som følge af rentefald og overgangen til EIOPA rentekurven, som har medført henholdsvis en stigning på 1.487 mio. kr. og et fald på 376 mio. kr.

Gennem de sidste 6 år har pensionskassen som følge af opdaterede levetidsforbedringer øget de samlede hensættelser med 3 mia. kr., hvilket jo faktisk svarer til 3 års pensionsudbetalinger. Styrkelsen knytter sig primært til, at det er observeret, at pensionsmedlemmer, lever længere, og at der er forventning til, at pensionskassens medlemmers levetid fortsætter med at stige, som det forudsættes i enhver anden pensionskasse i Danmark.

Resultatdisponering

Leif Stidsen foreslog, at årets nettoresultat på 1.478 mio. kr. overføres til overført overskud.

Egenkapital

Når årets resultat overføres fra egenkapitalen, medfører det en udvikling af pensionskassens egenkapital fra at udgøre 2.575 mio. kr. pr. 31. december 2015 til at udgøre 4.052 mio. kr. ved udgangen af 2016.

Balancen pr. 31. december

Pensionskassens balancesum udgør 41,4 mia. kr., hvoraf egenkapitalen udgør 4,1 mia. kr., eller 9,8 pct. af den totale balance. Styrkelsen af egenkapitalen svarende til årets resultat på 1.478 mio. kr. er meget tilfredsstillende.

Leif Stidsen oplyste, at pensionskassen ved at videreføre den dynamiske investeringsstrategi har realiseret betydelige gevinster på pensionskassens investeringsportefølje. Pensionskassen har effektive finansielle instrumenter, der afdækker risikoen for rentefald og langsigtet dækker en eventuel stigende løninflation. Denne afdækning af risikoen for renteændringer og inflationsændringer er et hovedelement i pensionskassens investeringsstrategi. Det ønskes at sikre, at pensionskassens økonomi også på lang sigt, hvis inflation og rente ændres markant, vil være uafhængig af TDC. Han anså derfor resultatet for 2016 som tilfredsstillende.

Han afsluttede sin del af beretningen og gav ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten spurgte, om der var deltagere, der ønskede ordet. Det var ikke tilfældet.

Generalforsamlingen godkendte herefter årsberetningen.

Ad c. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til det godkendte regnskab

Det fremsatte forslag om, at årets nettoresultat overføres til overført overskud, blev godkendt af generalforsamlingen.

Ad d. Eventuelle forslag fra bestyrelse, revisor, aktuar, Finanstilsynet eller medlemmer

Dirigenten oplyste, at der ikke var indkomne forslag.

Ad e. Valg af medlemmer og suppleanter til bestyrelsen

Dirigenten konstaterede med henvisning til beretningen, at der ikke var bestyrelsesmedlemmer og suppleanter på valg før i 2018.

Dirigenten erindrede med henvisning til formandens beretning, at valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter foregår ved urafstemning før generalforsamlingen i 2018. Han mindede generalforsamlingen om, at fristen for at opstille er den 31. december 2017.

Ad f. Valg af revisor(er)

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen foreslår genvalg af Deloitte som revisor.

Dirigenten spurgte, om der var bemærkninger til bestyrelsens forslag, og da dette ikke var tilfældet, konstaterede dirigenten, at Deloitte var genvalgt som revisor.

Ad g. Eventuelt

Dirigenten spurgte, om medlemmerne eller bestyrelsen havde bemærkninger under eventuelt.

Da det ikke var tilfældet, gav dirigenten ordet til formanden for afsluttende bemærkninger samt bemyndigelse til at hæve generalforsamlingen, idet dagsordenen var udtømt.

Peer Schaumburg-Müller takkede dirigenten for god og kyndig ledelse af generalforsamlingen og generalforsamlingen selv for god ro og orden, og han afsluttede generalforsamlingen med en bemærkning om, at pensionskassen –

traditionen tro – er vært ved en anretning i kantinen.

Generalforsamlingen blev hævet.

Mødet sluttede kl. 18.21.

Søren Stæhr, dirigent